

for den korte Forældelse, som det er meget vanskeligt at anvende og som derfor medfører en højst uheldig Usikkerhed, hvad man kan overbevise sig om ved at gennemse Lovkommentarer og Domsamlinger fra de Lande, hvor Begrænsningen gælder. Men enhver Betænkelse synes at være udelukket allerede ifølge den Forretningsstil, som bruges mellem Købmænd, at Tilgodehavende, der ikke inddrages igennem Betsler, opføres i Kontofuranter, der udveksles ved hvert Aars Udgang; naar den, som efter Kontofuranten er den andens Debitor, paa denne Maade har afgivet en Erkendelse af sin Skyld, vil Fordringen derved forelobigt være sikret mod Forældelse, i Reglen for de næste ti Aar (se § 4 Nr. 1). Under disse Omstændigheder vil der i Forholdet mellem Købmænd inarere være mindre end mere Fare for, at nogen skal miste en Fordring ved den korte Forældelse, end der er, hvor Skyldneren er en privat Kunde.

Om de to andre Begrænsninger, som ere nævnte under (2) og (3), gælder det ligeledes, at den Grænse, som derved drages for Omraadet af den korte Forældelse, bliver i høj Grad usikker og uundgaeligt — som Erfaringen tilstrækkeligt viser — i Anvendelsen medfører idel Tvivl og Uvisshed, om det ene og det andet Krav falder indenfor eller udenfor Grænselinien. Samtidigt vil den Grænselinie, som drages, altid vise sig vilkaerlig, idet det — hvad enten Linien i Enkeltheder drages paa den ene eller paa den anden Maade — ikke kan undgaaes, at af Fordringer, som der i sig var lige god Grund til at tage med, kun nogle inddrages under, men andre blive udenfor den korte Forældelse. Med disse Mangler følger ogsaa den, at en saadan kunstigt afgrænset Regel vil savne Betingelserne for med Sikkerhed at kunne fæste sig i Almenhedens Beviisthed. At der ingen Udflugt er til at naa til, en dels stikker dels fornuftig Afgrænsning ved Hjælp af en Opregning af det Slags, som er almindelig i fremmede Love, synes i sig tilstrækkeligt godtgjort ved Erfaringen fra andre Lande. Vil man have et yderligere Bevis for Ugørligheden af ad denne Vej at drage en Grænselinie til vort Brug, kan man faa det ved at gøre et Forsøg herpaa. Ved Fordringer hidrørende fra Salg af Varer træve de fremmede Love gennemgaaende, at Sælgeren er en Handlende, Fabrikant eller Haandværker o. s. v., og at Varerne ere leverede af ham i hans Næringsdrift. Et Forsøg paa at finde tilsvarende Angivelser, som vilde kunne bruges i en Lov her i Landet og vilde fyldestgøre det Krav baade at være sikre og at svare til en fornuftig Tanke, vilde vist-

nok være forgæves. Der kunde aabenbart ikke være Spørgsmaal om at indskrænke Bestemmelsen til dem, der have løst Borgerkab eller Næringsbevis, eller til dem, som drive et Erhverv, der er bunden Næring. Tænkes paa den anden Side Begrænsningen gjort saa rummelig, at, for at blive ved en enkelt Kategori, „Handlende“ kom til at indbefatte enhver, der giver sig af med at indkøbe Ting for at sælge dem igen med Avance, altsaa f. Eks. enhver, der driver Handel med Heste eller Kreaturer (i alt Fald naar saadan Handel ikke indskrænker sig til en enkelt Forretning, hvad i øvrigt atter vilde blive et usikkert Grænseskel), er det vanskeligt at sige, hvilket Formaal der kunde tilstræbes ved den hele Begrænsning, som blandt andet vilde føre til det urimelige Resultat, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Køberen i et givet Tilfælde hæfter i den længere eller den kortere Tid, kunde komme til at bero paa, om Sælgeren selv har købt Tingene for atter at sælge dem, eller han har produceret dem, f. Eks. tillagt Kreaturerne, han har solgt — et Punkt, hvorom Køberen som oftest slet ikke vil have Udgang til at vide Besked. Vilde man saa tænke sig Begrænsningen sat, ikke gennem en detailleret Opregning men ved en almindelig holdt Angivelse, saa at Bestemmelsen f. Eks. kom til at lyde paa enhver, der gør sig en Næringsvej af at levere Varer eller Arbejde for Betaling, vil det straks falde i Djæne, at Afgørelsen af, om Fordringshaveren i et givet Tilfælde kan siges at gøre sig en Næringsvej af at levere Ting eller Arbejde af det Slags, som han træver Betaling for, vilde blive en udtømmelig Kilde til faktisk Tvivl; tillige vilde den samme Urimelighed blive Følgen, som lige ovenfor blev berørt, nemlig at Afgørelsen af, om Skyldneren i et givet Tilfælde hæfter i den længere eller den kortere Tid, ofte vilde komme til at bero paa Omstændigheder, som han ingen Udgang har til at kende eller som i alt Fald i Forhold til ham bør være ligegyldige.

Nogen Betænkelse ved at undvære Begrænsninger af de sidtomtalte Arter ses der paa den anden Side ikke at kunne være. De Tilfælde, som gennem disse Begrænsninger holdes udenfor Reglen, blive fornemmelig saadanne, hvor nogen lejlighvis har solgt eller udejet Genstande eller for Betaling paataget sig Arbejde, som ligger udenfor hans sædvanlige Erhverv. Men det skønnes ikke rettere, end at en kort Frist ogsaa i disse Tilfælde vil være fuldkomment paa sin Plads. Hvad der stiller lige Tilfælde fra de andre, og som naturligt fører